Č.j.: VP/S 80/00-160 V Brně dne 15.1.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 11.12.2000 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky ze dne 11.12.2000 č.j. 54388/00/5220 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto :

Výjimka ze zákazu veřejné podpory ve formě přímé dotace ze státního rozpočtu k nápravě škod na životním prostředí na likvidaci sondy Brodská č. 77, společnosti Moravské naftové doly, a.s.

s e p o v o l u j e,

za podmínky, že její výše nepřekročí 50% nákladů na její likvidaci.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 11.12.2000 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky dopisem ze dne 11.12. 2000, č.j. 54388/00/5220.

Údaje získané z žádosti o povolení výjimky :

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- ministerstvem nebo orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- kontaktní osobou je Ing. Jaroslav Kuneš, ředitel odboru hornictví Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
- název projektu veřejné podpory je Likvidace sondy Brodská č. 77 Moravských naftových dolů, a.s. Hodonín

- právním základem pro poskytnutí veřejné podpory je zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále jen „horní zákon“)
- druhem podpory je dotace na ochranu životní prostředí v oblasti těžby ropy
- míra podpory jako podíl výše veřejné podpory k nákladům je 50 %
- jako forma poskytnutí veřejné podpory je uvedeno přímé poskytnutí finančních prostředků
- počet let trvání podpory je jeden rok

Podklady pro rozhodnutí

- žádost o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona spolu s průvodním dopisem
- projekt likvidace sond Br 77, Br 73, Br 62 a Br 89
- stanovisko Obce Lanžhot k likvidaci sond Lanžhot a Brodské
- stanovisko Okresního úřadu Břeclav, referát životního prostředí, k likvidaci sond Lanžhot a Brodské

Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je upraven postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bod iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst.3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO, dále jen „Prováděcí pravidla“). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře se stanoví, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Dle § 2 odst.1 zákona o veřejné podpoře je veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže, tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie,

neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. Dle § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře platí zákaz veřejné podpory podle odst. 1 pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Zdroj finančních prostředků na nápravu škod na životním prostředí vzniklých v souvislosti s dobýváním vyhrazených nerostů tvoří roční úhrady z vydobytých vyhrazených nerostů nebo vyhrazených nerostů po jejich úpravě a zušlechtění, provedeném v souvislosti s jejich dobýváním, které jsou povinny důlní společnosti zaplatit dle § 32a odst. 2 horního zákona na účet obvodního báňského úřadu. Z výnosu úhrady převede obvodní báňský úřad 50 % do státního rozpočtu České republiky. Tyto prostředky jsou pak Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR přerozděleny na konkrétní projekty, se kterými se musí jednotliví žadatelé přihlásit u Ministerstva průmyslu a obchodu ČR do 28.2. příslušného kalendářního roku.
Veřejnou podporu ve formě přímé finanční dotace představuje úhrada až 100 % celkových nákladů investice na nápravu škod na životním prostředí. Příjemci veřejné podpory určené k nápravě škod na životním prostředí jsou společnosti provozující hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.
Zmíněnou dotací je společnosti poskytnuta podpora na úhradu nákladů, které jinak musí podnik hradit z vlastních zdrojů, přičemž environmentální politika Evropských společenství se řídí základním principem „znečišťovatel platí“. Ten požaduje, aby veškeré environmentální náklady byly převedeny na náklady interní, tj. aby byly zahrnuty ve výrobních nákladech.

Vzhledem k tomu, že:
- se jedná o výhodu poskytovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť tato výhoda zvýhodňuje příjemce dotace uhrazením části nákladů, které by příjemce musel uhradit ze svých vlastních prostředků
- poskytnutím výhody může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie tím, že snížením nutných nákladů se může zvýšit výrobní kapacita daného subjektu a, i když produkce směřuje na trhy České republiky, kde může dojít ke zvýšení celkových prodejů těchto produktů, dále tím, že by mohlo dojít k omezení dovozů příslušných produktů z členských států Evropské unie na trh České republiky,

jedná se o veřejnou podporu podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázaná, pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak, nebo pokud nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícími předpisy ES:

- Pokyny Společenství týkající se státní pomoci pro ochranu životního prostředí – publikované v Official Journal C 72/94, 10.3.1994 (dále jen „Pokyny“).
- Pravidla pro národní regionální podporu - publikovaná v Official Journal C 74, 10.3.1998 (dále jen „Pravidla“)

Pokyny umožňují tři hlavní typy veřejné podpory : investiční podporu, plošná opatření podpory (horizontální podpůrná opatření) a provozní podporu. Na posuzovaný případ se budou vztahovat ustanovení článku 3.2.2. Pokynů, v kapitole o investiční pomoci. Zde je uvedeno, že pravidla pro investiční pomoc platí také pro pomoc při nápravě minulých škod na životním prostředí, například na sanaci znečištěných průmyslových míst tak, aby mohla být obnovena jejich využitelnost. Sondy v dobývacím prostoru Brodské patří Moravským

naftovým dolům, a.s. V průběhu výstavby dálnice Brno – Bratislava v 70. letech bylo ložisko komunikačně odřezáno a znehodnoceno a tudíž společnost nemohla vytvořit rezervu na likvidaci dle § 31 odst. 5 a 6 horního zákona v plné výši. V privatizačním projektu, schváleném Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci České republiky dne 17.2.1992, se společnost zavázala, že bude v podnikatelských záměrech respektovat ekologické aspekty, zejména nutnost provedení likvidací všech starých nevyužívaných sond. Jelikož se zmíněné sondy nacházejí v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a v zátopovém území řeky Moravy, je likvidace těchto sond velmi důležitá a žádoucí.
Environmentální politika Evropských společenství se řídí základním principem „znečišťovatel platí“, který požaduje, aby veškeré environmentální náklady byly převedeny na náklady interní. Veřejná podpora v této oblasti může narušit hospodářskou soutěž a vytvořit bariéry obchodu, proto je v čl. 3.2.3. Pokynů stanovena maximální míra veřejné podpory, jako její podíl k celkovým nákladům investice. Čl. 3.2.3. Pokynů stanoví, že pokud k investicím dochází za účelem regionální podpory, může být podpora udělena až do výše regionální podpory pro tuto oblast.
Pravidla pro národní regionální podporu v čl. 1 stanoví, že regionální podpora je určena méně rozvinutým regionům. Podle čl. 64 odst. 4 (a) Evropské dohody je po dobu prvních 5 let po vstupu v platnost Evropské dohody na celou Českou republiku pohlíženo jako na oblast Společenství uvedenou v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení Evropského společenství, s tím, že uvedená výjimka může být prodloužena o dalších 5 let. K prodloužení výjimky došlo rozhodnutím Rady přidružení č. UE – CZ 1703/00 ke dni 1.1.1997. Vzhledem k tomu, že příjemce veřejné podpory nesplňuje definiční znaky pro malý a střední podnik, neboť malým a středním podnikem se rozumí podnik, který má méně než 250 zaměstnanců, má čistý obrat za poslední účetně uzavřený kalendářní rok nepřesahující 1450 mil. Kč nebo celková aktiva nepřesahující 980 mil. Kč, činí maximální povolená míra veřejné podpory dle článku 4.8. Pravidel pro národní regionální podporu 50 % celkové hodnoty výše uvedených investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory. Celková hodnota veřejné podpory tedy nesmí přesáhnout tuto hranici.

Vzhledem k tomu, že poskytování veřejné podpory ve formě, výši, za účelem a podmínek, které byly popsány v předložené žádosti vyhovuje podmínkám stanoveným v Pokynech, Pravidlech a § 5 písm. c) zákona, Úřad výjimku ze zákazu veřejné podpory povoluje.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

<u>Obdrží:</u>

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
k rukám Ing. Jaroslava Kuneše
ředitele odboru hornictví
110 15 Praha